

Verdwijnende aarde

www.meulenhoff.nl

Julia Phillips

Verdwijnende aarde

Roman

Vertaald door

Els de Roon Hertoge en Annelies de hertogh

MEULENHOF

Nederlands
letterenfonds
dutch foundation
for literature

**LITERATUUR
VLAANDEREN**

Els de Roon Hertoge ontving voor deze vertaling een projectsubsidie van het Nederlands Letterenfonds, Annelies de hertogh een projectbeurs van Literatuur Vlaanderen.

De vertalers danken hun tegenlezers Freiko Calle, Renée Perry en Lieven Vanholme voor hun waardevolle commentaren.

ISBN 978-90-290-9402-3

ISBN 978-94-023-1504-2 (e-book)

NUR 302

Oorspronkelijke titel: *Disappearing Earth*

Omslagontwerp: Janet Hansen, bewerkt voor de Nederlandse editie door Pinta Grafische Producties

Omslagbeeld: *Kamchatka Peninsula at sunrise* © Ignacio Palacios / Getty Images; (figuren) Michael Ormerod / Millennium Images

Auteursfoto: © Nina Subin

Kaart op p. 7: © Jeffrey L. Ward

Zetwerk: Pier Post

© 2019 by Julia K.B. Phillips, Inc. All rights reserved.

© 2020 Nederlandse vertaling Els de Roon Hertoge, Annelies de hertogh en Meulenhoff Boekery bv, Amsterdam

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor Alex, mijn dar, mijn Дар

Belangrijkste personages

de familie Golosovski

Marina Aleksandrovna – journaliste in Petropavlovsk-Kamtsjatski

Aljona – haar oudste dochter

Sofia – haar jongste dochter

de familie Solodikov

Alla Innokentjevna – directrice van een cultureel centrum in Esso

Natalja (roepnaam **Natasja**) – haar oudste dochter

Denis – haar tweede kind en enige zoon

Lilia – haar jongste dochter

Revmira – haar achternicht, verpleegkundige

Lev en **Julia** (roepnaam **Joelka**) – Natasja's kinderen

de familie Adoekanov

Ksenia (roepnaam **Ksjoesja**) – studente aan de universiteit

Sergej (roepnaam **Tsjegga**) – haar broer, fotograaf

Roeslan – Ksjoesja's vriend

Nadjezjda (roepnaam **Nadja**) – Tsjegga's vriendin

Ljoedmila (roepnaam **Mila**) – Nadja's dochter

de familie Rjachovski

Nikolaj Danilovitsj (roepnaam **Kolja**) – inspecteur bij
de politie

Zoja – zijn vrouw, met zwangerschapsverlof van haar werk
bij een natuurpark

Aleksandra (roepnaam **Sasja**) – hun baby

Oksana – onderzoekster aan het vulkanologisch instituut

Maksim (roepnaam **Maks**) – onderzoeker aan het
vulkanologisch instituut

Jekaterina (roepnaam **Katja**) – douanebeambte in de
containerhaven bij de hoofdstad

Jevgeni Pavlovitsj Koelik – generaal-majoor van de politie
van Kamtsjatka

Anfisa – administratief medewerkster bij de politie

Valentina Nikolajevna – administratief medewerkster op
een basisschool in de hoofdstad

Diana – Valentina Nikolajevna's dochter

Lada – receptioniste bij een hotel in de hoofdstad

Olga (roepnaam **Olja**) – schoolmeisje

Augustus

Sofia stond bij de rand van het water met haar sandalen uit. De baai sloop naderbij en slokte haar tenen op. Grijs zout water over lichte huid.

‘Niet verder gaan,’ zei Aljona.

Het water week terug. Aljona kon de kiezels onder de curven van Sofia's voetholten zien, de veeg grind, door kleine golfjes achtergelaten. Sofia bukte zich om haar broekspijpen op te rollen en haar paardenstaart floepte naar voren over haar kruin. Op haar kuiten zaten schilferige bloedstrepen van opengekrabde muggenbulten. Aan de starre lijn van Sofia's rug kon Aljona zien dat haar zusje niet van plan was te luisteren.

‘Dat kun je beter niet doen,’ zei Aljona.

Sofia kwam weer overeind met haar gezicht naar het water toe. Het was kalm, met lichte rimpelingen, wat de baai de aanblik gaf van een gehamerde tinnen plaat. Daar waar het water de Stille Oceaan in werd getrokken en Rusland achter zich liet, de open zee tegemoet, was de stroming sterker, maar hier was het tam. Het was van hen. Met de handen op haar smalle heupen overzag Sofia de breedte van de baai, de bergen aan de horizon, de witte lichtjes van de militaire basis aan de tegenoverliggende kust.

Het kiezelzand onder de zusjes bestond uit brokjes van grotere

stenen. Aljona leunde tegen een steen met het formaat van een wandelrugzak, en een meter achter haar bevond zich de afbrokkende rotswand van de Sint-Nicolaasheuvel. Met het water aan de ene en de rots aan de andere kant hadden ze deze middag langs de kust gewandeld tot ze dit plekje hadden gevonden, vrij van flessen en veren. Als er zeemeeuwen in de buurt neerstreken joeg Aljona ze weg met een zwaai van haar arm. De hele zomer was het fris en miezerig geweest, maar op deze augustusmiddag was het warm genoeg voor korte mouwen.

Sofia zette een stap naar voren en haar hiel verdween onder water.

Aljona richtte zich op. 'Soof, ik zei nee!' Haar zusje stapte achteruit. Een meeuw vloog over. 'Waarom moet je zo stom doen?'

'Doe ik niet.'

'Jawel. Dat doe je altijd.'

'Nee,' zei Sofia en ze draaide zich om. Aljona ergerde zich aan alles: Sofia's iets schuinstaande ogen, haar dunne lippen, scherpe kaaklijn, zelfs het puntje van haar neus. Sofia was acht maar zag eruit als zes. Aljona, drie jaar ouder, was zelf al klein voor haar leeftijd, maar Sofia was iel in alle opzichten, van heup tot hals, en soms gedroeg ze zich als een kleuter: ze had altijd een rijtje knuffelbeesten aan haar voeteneinde, speelde dat ze een wereldberoemde ballerina was, kon 's nachts niet in slaap komen als ze toevallig één horrorscène op televisie had gezien. Hun moeder liet haar begaan. Als tweede kind had Sofia het voorrecht om haar hele leven het kleintje te blijven.

Terwijl ze haar blik strak op de rots richtte, op een punt hoog boven Aljona, trok Sofia een voet uit het water, spitste haar natte tenen en tilde haar armen op in de vijfde positie. Ze viel bijna en herstelde zich. Aljona zocht een andere houding op de stenen. Hun moeder probeerde Aljona altijd zover te krijgen dat ze haar zusje meenam op bezoek bij klasgenootjes, maar dit soort kleine

misdragingen waren precies de reden waarom ze dat niet wilde.

Daarom hadden ze hun zomervakantie alleen in elkaars gezelschap doorgebracht. Aljona had Sofia de achterwaartse radslag geleerd op het nattige parkeerterrein achter hun flat. In juli hadden ze een busrit van veertig minuten gemaakt naar de gemeentelijke dierentuin, waar ze tussen de tralies door snoepjes hadden gevoerd aan een gulzige zwarte geit. De spleetvormige pupillen van het beest draaiden in haar kop. Later die middag had Aljona een nog ingepakt karamelsnoepje door een gaashek geduwd voor een lynx, die naar de zusjes blies tot ze achteruitstapten. Het snoepje bleef liggen op de cementvloer. Tot zover de dierentuin. Als hun moeder 's ochtends wat geld voor Aljona en Sofia achterliet voor ze naar haar werk vertrok, gingen de zusjes naar de bioscoop en deelden ze een bananen-chocoladecrêpe in het café op de eerste etage. Maar de meeste dagen hingen ze rond in de stad en keken ze hoe de regenwolken zich samenpakten en het zonlicht zich verspreidde. Hun gezichten bruinden beetje bij beetje. Ze wandelden, fietsten of kwamen naar dit strand.

Terwijl Sofia balanceerde, tuurde Aljona de kust af. Een man zocht zich een weg over de rotsen. 'Er komt iemand aan,' zei Aljona. Haar zusje plonsde haar ene voet neer en trok de andere op. Sofia gaf er misschien niet om dat iedereen haar gek zag doen, maar Aljona, haar metgezel tegen wil en dank, wel. 'Hou op,' zei Aljona. Luider. Aanwakkerende woede op de tong. 'HOU OP.'

Sofia hield op.

De man was niet meer te zien bij de waterlijn. Hij moest een schoon plekje hebben gevonden om te gaan zitten. Alle frustratie die zich in Aljona had opgehoopt trok weg, als bij een bad waar je de stop uit haalt.

'Ik verveel me,' zei Sofia.

Aljona ging op haar rug liggen. De steen was hard onder haar schouders en koud onder haar hoofd. 'Kom hier,' zei ze, en Sofia

stapte de baai uit, liep voorzichtig naar Aljona en wurmde zich naast haar. De kleinste steentjes knarsten tegen elkaar. Door de wind was Sofia's lichaam zo koud geworden als de grond. 'Zal ik een verhaaltje vertellen?' vroeg Aljona.

'Ja.'

Aljona keek op haar telefoon. Ze moesten op tijd thuis zijn voor het eten, maar het was nog niet eens vier uur. 'Ken je het verhaal van het stadje dat weggespoeld werd?'

'Nee.' Voor iemand die nooit gehoorzaamde kon Sofia heel aandachtig zijn. Haar kin ging omhoog en haar lippen persten zich op elkaar in opperste concentratie.

Aljona wees langs de kust naar de allerverste rotsen. Rechts van de meisjes was het centrum van de stad, waar ze deze middag vandaan waren komen wandelen; links markeerden die zwarte kolossen de monding van de baai. 'Daar stond het.'

'In Zavojko?'

'Voorbij Zavojko.' Ze zaten recht onder de Sint-Nicolaasheuvel. Als ze vandaag de kustlijn verder hadden gevolgd, hadden ze de rotsige flank van de heuvel langzamerhand lager zien worden, tot de opgestapelde blokken van een stadswijk daarboven zichtbaar werden. Sovjetflats van vijf verdiepingen, met een lappendeken aan betonnen gevels. De houten geraamtes van ingestorte huizen. Een roze-gele torenflat met spiegelglas en een spandoek dat reclame maakte voor te huren kantoorruimte. Zavojko bevond zich nog kilometers verder en was de laatste wijk van hun stad, Petropavlovsk-Kamtsjatski, het laatste stukje land voor de zee begon. 'Het stond op het uiteinde van de rots waar de oceaan en de baai samenkwamen.'

'Was het een grote stad?'

'Het was een soort nederzetting. Een soort dorp. Nog geen vijftig houten huizen vol soldaten, vrouwen en kinderen. Het speelt jaren geleden. Na de Grote Vaderlandse Oorlog.'

Sofia dacht na. ‘Was er een school?’

‘Ja. Een markt, een apotheek. Alles. Een postkantoor.’ Aljona schetste een plaatje: muren van gestapelde stammen, met houtsnijwerk versierde vensters, turquoise geverfde deuren. ‘Het zag eruit als een sprookje. En midden in het dorp stond een vlaggenstok, en er was een plein waar de mensen hun ouderwetse auto’s parkeerden.’

‘Oké,’ zei Sofia.

‘Oké. Nou. Op een ochtend maken de dorpsbewoners hun ontbijt, ze geven hun kat eten, ze kleden zich aan om naar hun werk te gaan en dan begint de rots te schudden. Het is een aardbeving. Ze hebben nog nooit zo’n zware gevoeld. Muren bewegen, kopjes vallen kapot, meubels...’

Aljona zocht even het grind af, maar er lag geen aangespoelde tak in de buurt om in tweeën te knakken.

‘... meubels breken in stukken. De baby’s liggen te huilen in hun wiegjes en hun moeders kunnen niet bij ze komen. Ze kunnen niet eens overeind komen. Het is de grootste aardbeving die het schiereiland ooit heeft meegemaakt.’

‘Worden ze bedolven onder hun huizen?’ giste Sofia.

Aljona schudde haar hoofd. De steen waarop ze lag duwde tegen haar schedel. ‘Luister nou maar. Na vijf minuten houdt het schudden op. Voor de mensen lijkt het een eeuwigheid. De baby’s blijven huilen maar de mensen zijn heel blij. Ze kruipen naar elkaar toe om elkaar te omhelzen. Er zitten misschien wat scheuren in de stoep, er zijn wat kabels gebroken, maar ze hebben het gehaald, ze hebben het overleefd. Ze liggen daar en houden elkaar vast, en dan zien ze door de gaten waar eerst de ramen zaten een schaduw.’

Sofia knipperde niet met haar ogen.

‘Het is een golf. Twee keer zo hoog als hun huizen.’

‘Boven Zavojko?’ vroeg Sofia. ‘Dat kan niet. Dat is te hoog.’

‘Voorbij Zavojko, heb ik toch gezegd. Deze aardbeving was daar krachtig genoeg voor. De schokken werden gevoeld tot in Hawaï. Zelfs in Australië vroegen de mensen aan hun vrienden: “Botste jij tegen me aan?” want er was iets waardoor ze op hun benen schommelden. Zo sterk was de aardbeving.’

Haar zusje zei niets.

‘De hele oceaan werd door elkaar geschud,’ zei Aljona. ‘Er kwam een golf van tweehonderd meter hoog. En die...’ Ze stak haar hand naar voren, hield hem parallel met het vlakke water in de baai en veegde over de horizon.

Er streek een koude lucht over hun blote armen. Ergens in de buurt riepen vogels.

‘Wat is er met ze gebeurd?’ vroeg Sofia ten slotte.

‘Dat weet niemand. Iedereen in de stad was afgeleid door de aardbeving. Zelfs in Zavojko merkten ze niet dat de lucht donkerder was geworden; ze hadden het druk met opruimen, kijken hoe het met hun burens ging, repareren. Toen er zeewater door de straten stroomde dachten ze gewoon dat het kwam door wat gesprongen leidingen hoger op de heuvel. Maar later, toen de elektriciteit het weer deed, merkte iemand dat er geen lichtjes waren aan het eind van de rots. De plek waar dat dorp was geweest, was leeg.’

De golfjes in de baai begeleidden haar woorden in een rustig ritme. Ssjj, ssjj... Ssjj, ssjj...

‘Ze gingen kijken en konden niets vinden. Geen mensen, geen huizen, geen stoplichten, geen wegen. Geen bomen. Geen gras. Het zag eruit als de maan.’

‘Waar waren ze naartoe?’

‘Weggespoeld. De golf had ze opgetild, precies daar waar ze lagen, zo.’ Ze leunde op een elleboog en greep Sofia’s schouder vast, de botten bewogen onder haar hand. ‘Zo dicht zat het water op hun lichaam. Het sloot ze op in hun huis. De golf tilde het hele

dorp op en nam het mee naar de Stille Oceaan. En niemand heeft ooit nog iets van ze gehoord.'

Sofia's gezicht was donker in de schaduw van de Sint-Nicolaasheuvel. Haar lippen waren van elkaar gegaan en lieten de geribbelde randjes van haar voortanden zien. Aljona hield ervan om haar zusje nu en dan zo bang te maken dat ze wit wegtrok.

'Het is niet waar,' zei Sofia.

'Jawel. Ik heb het op school gehoord.'

Het water, ondoorzichtig in het middaglicht, hield hetzelfde ritme aan. Het zag er zilverig uit. De stenen waarop Sofia had gestaan kwamen boven en verdwenen weer.

'Kunnen we naar huis gaan?' vroeg Sofia.

'Het is te vroeg.'

'Maakt niet uit.'

'Heb ik je bang gemaakt?'

'Nee.'

Midden in de baai bewoog een trawler zich voort in zuidelijke richting, op weg naar een onbekende bestemming: Tsjokotka, Alaska, Japan. De zusjes waren nooit van Kamtsjatka af geweest. Ooit, had hun moeder gezegd, zouden ze naar Moskou gaan, maar dat was negen uur vliegen, een heel werelddeel van hier, en dan zouden ze de bergen en de zeeën en de breuklijnen moeten oversteken die het schiereiland van de wereld afsloten. Ze hadden nooit een grote aardbeving meegemaakt, maar hun moeder had verteld hoe dat was. Ze beschreef hoe die van 1997 had gevoeld in hun appartement: de keukenlamp die zo wild aan zijn snoer schommelde dat hij kapotsloeg tegen het plafond, de kastdeuren die open- en dichtzwaaiden zodat de inmaakpotten naar buiten dansten, de eige geur van lekkend gas, waar ze hoofdpijn van kreeg. Naderhand op straat, vertelde hun moeder, zag ze tegen elkaar gesmakte auto's en opengescheurd asfalt.

Op zoek naar deze zitplek hadden de zusjes zo ver langs de

voet van de heuvel gelopen dat ze bijna alle tekenen van beschaving achter zich hadden gelaten. Behalve het schip en het nu en dan langsdrijvende afval: grote plastic bierflessen met loshangende etiketten, omgekrulde blikdeksels die ooit haring in olie hadden bedekt, zompige ronde taartkartonnen. Als er nu een aardbeving kwam, zouden de twee geen deuropening hebben om in te staan. Van de rotswand boven hen zouden blokken naar beneden komen. En dan zou een golf hun lichamen meesleuren.

Aljona stond op. 'Vooruit, kom dan maar,' zei ze.

Sofia schoot weer in haar sandalen. Haar broek was nog steeds tot de knieën opgestroopt. Ze klommen samen over de grootste rotsblokken in de richting van de stad. Aljona sloeg de muggen uiteen. Hoewel ze thuis hadden geluncht voordat ze hierheen kwamen, kreeg ze weer honger. 'Je groeit,' had hun moeder gezegd, half vermanend, half verbaasd, toen Aljona eerder deze week bij het avondeten een tweede visburger nam. Maar ze werd niet langer; ze was nog steeds een van de kleinste meisjes in haar klas, gevangen in een kinderlichaam, een omhulsel waarin een grenzeloze eetlust schuilging.

Tussen het gekrijs van de meeuwen door kwamen de geluiden van schreeuwende mensen en af en toe een toeterende auto. Wit grind rolde weg onder de voeten van de zusjes. Toen Aljona een kniehoge kei op hupte, zag ze het pad voor zich uit kronkelen. Nog even en de rotsige heuvelwand aan hun zijde zou lager worden. Ze zouden op een keienstrand uitkomen dat aan het ene eind vol stond met eetkraampjes en aan het andere eind doodliep bij een scheepsreparatiewerf; daartussen wemelde het van de zomerse badgasten. Als ze daar eenmaal waren en met hun rug naar de baai gingen staan, konden ze rechts het platgetrapte gras van het centrale voetgangersplein zien liggen. Voorbij het gras en de verkeersaders stonden een Leninstandbeeld, een flat met een

Gazprom-reclame en een breed overheidsgebouw met vlaggen op het dak. Aljona en Sofia zouden dan in het hart van Petro-pavlovsk-Kamtsjatski staan en aan weerskanten de heuvels zien uitwaaieren, de lange ribben van de stad. Daarachter de blauwe top van een vulkaan.

Een bus zou hen vanuit het centrum naar huis brengen. Televisie en zomerse soep en de beste verhalen van hun moeders werk. Ze zou hun vragen wat ze vandaag hadden gedaan. 'Hee, niet tegen mama zeggen wat ik heb verteld,' zei Aljona. 'Over dat dorp.'

Achter haar vroeg Sofia: 'Waarom niet?'

'Daarom niet.' Aljona wilde niet verantwoordelijk zijn voor eventuele nachtmerries die Sofia zou krijgen.

'Als het echt gebeurd is, waarom mag ik haar er dan niet naar vragen?'

Aljona blies lucht uit haar neus. Ze klom naar beneden, laveerde tussen wat hopen stenen door en bleef staan.

Twee meter verderop zat de man die ze eerder langs het water had zien lopen. Op het pad met zijn benen recht voor zich uit. Zijn rug was gebogen. Van een afstand had hij volwassen geleken maar nu ze hem beter zag, leek hij meer een opgeschoten tiener: pafferige wangen, zongebleekte wenkbrauwen, gelig haar dat van achteren piekte als de stekels van een egel.

Hij stak zijn kin omhoog naar haar. 'Hallo.'

'Hallo,' zei Aljona en ze kwam dichterbij. 'Hoi.'

'Zouden jullie me kunnen helpen?' vroeg hij. 'Ik ben door mijn enkel gegaan.'

Ze tuurde naar zijn broekspijpen alsof ze door de stof heen het bot kon zien. De groene knieën waren vies van de grond. Grappig om een volwassen man er zo bij te zien zitten, met schaafplekken, als een jongetje dat te hard is gevallen op het schoolplein.

Sofia had hen ingehaald en haar hand daalde neer op Aljona's onderrug. Aljona schudde hem af. 'Kun je lopen?' vroeg ze.

‘Ja. Misschien.’ De man keek naar zijn sneakers.

‘Heb je hem verstuikt?’

‘Dat moet wel. Klotestenen.’

Sofia reageerde met een vergenoegd geluidje op de krachtterm. ‘We kunnen iemand halen,’ bood Aljona aan. Ze waren maar een paar minuten van het centrum verwijderd; ze kon de frituurolie van de eetkraampjes al bijna ruiken.

‘Het gaat wel. Mijn auto staat vlakbij.’ Hij reikte een arm omhoog en ze greep zijn hand en trok. Haar gewicht had niet veel effect maar genoeg om hem rechtop te krijgen. ‘Ik red het wel.’

‘Zeker weten?’

Hij wankelde een beetje. Zette behoedzame, pijnlijke stapjes. ‘Als jullie alleen even bij me blijven en oppassen dat ik niet val.’

‘Hier, jij eerst, Soof,’ zei Aljona. Haar zusje ging voorop, de man volgde voorzichtig. Aljona liep achteraan en lette op. Zijn schouders waren gebogen. Ze hoorde zijn trage en moeizame ademhaling boven het zachte geruis van de golven uit.

Het centrum kwam in zicht: het keienstrand, gezinnen op de bankjes, grijze vogels fladderend boven hotdogbroodjes en containerkranen die hun lange kale nekken strekten. Sofia was blijven staan om op hen te wachten. Het grootste deel van de heuvel lag achter hen. ‘Gaat het?’ vroeg Aljona aan de man.

Hij wees naar rechts. ‘We zijn er bijna.’

‘Naar het parkeerterrein?’ Hij knikte en hinkte achter de eetkraampjes langs terwijl de generatoren uitlaatgassen rond zijn knieën puften. De zusjes volgden. Een oudere jongen met een petje skateboarde langs de voorkant van de kraampjes en Aljona – opge zadeld met haar kleine zusje, wandelend in het kielzog van een gamele vreemdeling – keek gegeneerd voor zich uit. Ze wilde dat ze al thuis was. Ze pakte Sofia bij de hand en ging naast de man lopen.

‘Hoe heet je?’ vroeg hij.

‘Aljona.’

‘Aljonka, zou je mijn sleutels kunnen pakken’ – hij schudde ze uit zijn broekzak – ‘en de auto opendoen?’

‘Ik doe het wel,’ zei Sofia. Ze waren al op het halvemaanvormige parkeerterrein aan de andere kant van de heuvel.

Hij gaf de sleutelbos aan het jongere meisje. ‘Het is die zwarte daar. De Surf.’

Sofia huppelde naar voren en opende het portier aan de bestuurderskant. Hij stapte in en liet zijn adem los toen hij zat. Zij hield het handvat vast. De smetteloze lak op het zijpaneel weerspiegelde haar lichaam, gehuld in paars katoen en opgerold kaki. ‘Hoe voelt het?’ vroeg ze.

Hij schudde zijn hoofd. ‘Jullie hebben me echt geholpen, meisjes.’

‘Kun je rijden?’ vroeg Aljona.

‘Ja,’ zei hij. ‘Waar gaan jullie nu heen?’

‘Naar huis.’

‘Waar is dat?’

‘Gorizont.’

‘Ik breng jullie,’ zei hij. ‘Stap in.’ Sofia liet de deur los. Aljona keek naar de bushalte aan de overkant. Een busrit zou meer dan een half uur duren; met de auto zouden ze in tien minuten thuis zijn.

De man had de auto gestart. Hij wachtte op antwoord. Sofia spiedde al naar de achterbank. Aljona nam de tijd, ze was immers de oudste: een paar seconden woog ze de stadsbus (het optrekken en stoppen, de geluiden van het manoeuvreren, de zweetlucht van de passagiers) af tegen het aanbod van de man. Zijn vriendelijkheid, zijn pijnlijke enkel en zijn jongensachtige gezicht. Wat zou het makkelijk zijn om gebracht te worden. Met de auto zouden ze snel genoeg thuis zijn om nog wat te snacken voor het avondeten. Net als het voeren van dierentuindieren en het vertellen van enge verhalen zou ook dit een stiekem avontuurtje zijn, een vakantie-ongehoorzaamheid die tussen haar en Sofia moest blijven.

‘Graag,’ zei Aljona. Ze liep om de voorkant van de auto heen en kroop op de passagiersstoel, die warm was van de zon. Het leer voelde zacht, alsof ze op iemands schoot zat. Op de klep van het handschoenenvakje zat een icoon in de vorm van een kruis. Zag die skateboarder haar nú maar, voorin in een grote auto. Sofia schoof op de achterbank. Een paar parkeerplaatsen verderop liet een vrouw een witte hond uit de kofferruimte van een busje.

‘Waarheen?’ vroeg hij.

‘Akademika Koroljova, eenendertig.’

Hij zette zijn richtingaanwijzer aan en reed het parkeervak uit. Een pakje sigaretten schoof over het dashboard. Zijn auto rook naar zeep, tabak, een zweempje benzine. De vrouw en haar hond kruisten de rij eetkraampjes. ‘Doet het pijn?’ vroeg Sofia.

‘Het gaat al beter, dankzij jullie.’ Hij voegde in. De trottoirs waren gevuld met kluitjes tieners in felle outfits en voor de foto poserende Aziatische cruisetoeeristen. Een vrouw met kort haar hield een bordje omhoog met de naam van een reisbureau voor avontuurlijke excursies. Omdat dit het centrum was van de enige stad op het schiereiland, was het de eerste stop voor iedereen die Kamtsjatka in de zomer bezocht; de toeristen werden van hun boot of uit hun vliegtuig gejaagd om de baai te bezichtigen en dan de stad uit gejaagd om te trekken of raften of jagen in de woeste wildernis. Een vrachtwagen toeterde. Mensen bleven de oversteekplaats op lopen. Het stoplicht sprong op groen en hun auto was vrij.

Vanaf de passagiersplek bestudeerde Aljona het gezicht van de man. Een brede neus met een bijpassende mond eronder. Korte bruine wimpers. Een ronde kin. Zijn lichaam leek uit verse boter gesneden. Hij was waarschijnlijk te zwaar. Vandaar zeker dat hij was misgestapt op het strand.

‘Heb je een vriendin?’ vroeg Sofia.

Hij lachte en schakelde terwijl hij een heuvel op reed. De auto

zoemde onder hen. Achter hen verdween de baai uit het zicht.
'Nee.'

'En je bent niet getrouwd.'

'Nope.' Hij toonde zijn gespreide vingers.

Sofia zei: 'Dat had ik al gezien.'

'Bijdehand hoor,' zei hij. 'Hoe oud ben je?'

'Acht.'

Hij wierp een blik op haar via de achteruitkijkspiegel. 'En jij bent ook niet getrouwd, zeker?'

Sofia giechelde. Aljona draaide haar hoofd de andere kant op en keek naar de weg. Zijn auto was groter dan de sedan van hun moeder. Ze kon van bovenaf neerkijken op imperialen en de roze strepen van automobilistenarmen. Mensen waren verbrand in de zon na deze ene mooie dag. 'Mag ik het raampje opendoen?' vroeg ze.

'Ik heb liever de airco. Hier rechtdoor bij deze kruising?'

'Ja graag.' De bomen op de trottoirs stonden vol in het groen door de regenachtige zomer van dit jaar. Ze passeerden afbladderende billboards links en betonnen flats rechts. 'Hier,' zei Aljona. 'Hier. O.' Ze draaide zich om. 'Je hebt de afslag gemist.'

'Je hebt de afslag gemist,' zei Sofia vanaf de achterbank.

'Ik wil jullie eerst mee naar mijn huis nemen,' zei de man. 'Ik heb nog wat hulp nodig.'

De weg trok hen vooruit. Ze kwamen bij de ringweg en hij bleef doorrijden, de ring op en aan de andere kant weer af. 'Hulp met je enkel?' vroeg Aljona.

'Precies.'

Ze beseftte dat ze zijn naam niet wist. Ze keek over haar schouder naar Sofia, die achteruittuurde in de richting waar ze vandaan kwamen. 'Ik zeg het even tegen onze moeder,' zei Aljona en ze viste haar telefoon uit haar zak. De man liet de versnellingspook los om de telefoon uit haar hand te grissen. 'Hee,' zei ze. 'Hee!' Hij

nam de telefoon over in zijn andere hand. Liet hem vallen in een vak van zijn portier. De plof toen de telefoon de plastic bodem raakte. 'Geef terug,' zei ze.

'Je kunt bellen als we er zijn.'

Met niets in haar vingers werd ze woest. 'Geef terug, alsjeblieft.'

'Als we er zijn.'

Haar gordel zat te strak. Hij had net zo goed om haar longen heen kunnen zitten. Ze kreeg niet genoeg lucht. Ze zweeg. Concentreerde zich. Toen schoot ze zijn richting uit en probeerde bij het portier te komen. De gordel rukte haar terug.

'Aljona!' zei Sofia.

Ze wilde de gordel losmaken maar de man was er weer te snel bij: hij klemde zijn hand over de hare zodat de gesp op zijn plaats bleef. 'Niet doen,' zei hij.

'Geef terug!' zei Aljona.

'Blijf zitten en heb geduld, dan geef ik hem. Ik beloof het.' Haar knokkels bogen zo ver door onder zijn hand dat ze bijna kraakten. Als ze in zijn greep zouden knakken, geloofde Aljona dat ze zou overgeven. Haar mond werd al waterig. Sofia kwam naar voren en de man zei: 'Blijf zitten.'

Sofia ging weer zitten. Ze ademde snel.

Hij zou toch een keer zijn hand moeten optillen. Aljona had nog nooit in haar leven zo hevig naar iets verlangd als nu naar haar telefoon. De zwarte achterkant, de beduimelde voorkant, het ivoorwitte vogelbedeltje dat aan de bovenhoek bungelde. Ze had nog nooit iemand zo gehaat als hem. Ze was er misselijk van. Ze slikte.

'Ik heb een regel,' zei de man. Ze waren al bij kilometer tien, ter hoogte van het busstation dat de noordelijke grens van Petropavlovsk aangaf. 'Geen telefoons als ik rij. Maar als we er zijn, als julie je allebei zo lang kunnen gedragen, zal ik hem teruggeven, en dan zal ik jullie naar huis brengen en dan eten jullie vanavond bij je moeder. Begrepen?' Hij kneep in haar vingers.